

Osoby o najniższych dochodach nie są w żaden sposób chronione przed wzrostem kosztów usług opiekuńczych w związku z powyższym rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do resortu rodziny i polityki społecznej z prośbą o interwencję. W niektórych gminach wzrost opłat za usługi opiekuńcze, dla osób które otrzymują najniższe emerytury i renty wyniósł od 200% do 600%.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Uprawnionymi mogą być również osoby, które wymagają pomocy, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek czy bliscy nie mogą jej zapewnić.

Kompetencję do określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze czy warunków zwolnienia od opłat ma rada gminy. Dla określenia wysokości odpłatności niezbędne jest ustalenie sytuacji dochodowej osoby potrzebującej wsparcia.

Katalog obciążeń pomniejszających dochód, jak i przychodów odliczanych od dochodu, ma charakter zamknięty. Z tej przyczyny uznaje się, że nie ma znaczenia tytuł i źródło uzyskiwania środków finansowych, gdyż każdy przychód w okresie dysponowania określoną kwotą może stanowić źródło utrzymania. Kształt przepisów nie pozostawia więc organom żadnego luzu decyzyjnego, w ramach którego mogłyby - uwzględniając wyjątkowe okoliczności - ustalać dochód osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia w formie usług opiekuńczych.

Zasadniczymi czynnikami wpływającymi na koszt usług opiekuńczych i wysokość ponoszonej odpłatności są:

- miejsce zamieszkania, gdyż ustalenie kosztu usług opiekuńczych i zasad odpłatności należy wyłącznie do władz gminy;
- wysokość progów dochodowych określonych w u.p.s i uzyskiwany dochód, ponieważ najczęściej gminy określają, iż nie ponosi odpłatności osoba, która uzyskuje dochody poniżej kryterium dochodowego - 528 zł na osobę w rodzinie i 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej. W przypadku przekroczenia wskazanego kryterium pobierający usługi opiekuńcze ponosi częściową odpłatność - tym większą im większe przekroczenie aż do 100% określonej przez gminę ceny danej usługi;
- wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę i wysokość minimalnej stawki godzinowej, gdyż gminy najczęściej przy określeniu kosztu jednej godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej bazują na minimalnej stawce godzinowej w danym roku kalendarzowym wskazywanej w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

Określone ustawą kwoty progów dochodowych - 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528 zł dla osoby w rodzinie - obowiązują od 1 października 2018 r.

Źródło: [RPO](#)